

ZVLÁŠTNOSTI VEDENÍ OPERACÍ V POČÁTEČNÍM OBDOBÍ VÁLKY

Podplukovník F. Kofránek, podplukovník J. Bláha, major M. Nedvěd

Výsledky vědeckého bádání vojenských theoretiků ukazují na značný růst významu počátečního období války. Toto období bude proti minulosti mít daleko větší význam, neboť různá opominutí a nedostatky v činnosti vojsk mohou způsobit značné ekonomické, morální a vojenské ztráty a do značné míry mít vliv jak na průběh, tak i na výsledek války v celku. Zvětšení významu počátečního období je dáno prudkým rozmachem vývoje a výroby moderní bojové techniky, vyznačující se proti již známým klasickým zbraním nesrovnatelně větší ničivostí, dalekým dosahem, rychlostí a velkou manévrovostí.

Značný vliv na výsledek války může mít její počáteční období, zvláště podarí-li se útočnickovi provést mohutný úder, který by znemožnil obránci učinit již při zahájení války účinná protipatření — odvetné údery stejnými nebo dokonalejšími prostředky.

Proto má počáteční období války zvláštní důležitost zejména pro mírumilovné země sousedící s imperialistickými agresory. Soudobá politická situace a moderní bojová technika ukazují jednoznačně, že žádný malý nebo středně velký stát není schopen samostatně klást odpor silnému protivníkovi vyzbrojenému zbraněmi hromadného ničení. Může tedy v současné době existovat jen bojové souručenství a družba zemí tábora míru. Proto si musíme uvědomit velký význam Varšavské smlouvy a napnout všechny síly k tomu, aby tento svazek byl neustále upevňován.

Západní imperialisté kladou na počáteční období války obzvláštní důraz a skládají velké naděje v použití zbraní hromadného ničení. Uvědomují si, že jejich armády budou složeny převážně z vykořisťovaného třídně nepřátelského proletariátu, jemuž agresivní cíle války jsou cizí, a proto se snaží maximálně využívat nejnovějších technických vymožeností. U vědomí velké síly pozemních armád zemí tábora socialismu nepočítají s úspěšným vedením bojů pozemními vojsky, a proto vyhledávají takové druhy vojsk a zbraní, o kterých se domnívají, že v nich mají převahu. To potvrzuje prohlášení náčelníka štábu spojeného letectva generála Twininga, který při projevu v New Yorku řekl: »Přáli bychom si mít možnost střetnout se se silami komunistů všude na zemi a zadržet je... Avšak nyní, jako nikdy dříve, je patrné, že zkrátka nemáme dostatek lidí pro tento účel. Naše zálohy nám neumožňují zvítězit v pozemní válce nad komunisty, kteří mají velkou převahu v zeměpisné poloze a v živé síle...«

Musíme soustředit svou pozornost na vytvoření mohutných ničivých prostředků a mohutného letectva, které by se mohly stát rozhodujícím činitelem v boji se zdroji síly komunistů v samém Sovětském svazu.«

Západní imperialisté kladou proto zvláštní důraz na zbraně hromadného ničení, na letectvo a na námořnictvo, a vynakládají velké finanční částky na provádění pokusů s moderními zbraněmi a zapojují do nich široký okruh vědeckých pracovníků ze všech oborů vědy. Přitom, zejména v poslední době, se pokoušejí odstranit dosavadní roztržitost úsilí na ten nebo onen druh techniky a snaží se vytvořit jednotnou theorii o vedení soudobých

válek, vyplývající z nejnovějších objevů vědy a techniky. Nutno přiznat, že se mnohé jejich názory opírají o řadu cenných theoretických a zejména pak prakticky ověřených poznatků získaných při četných pokusech a cvičeních všech ozbrojených složek v těžkých a složitých situacích odpovídajících soudobým podmínkám.

Proto nelze možnosti imperialistických armád podceňovat, jak tomu až dosud u nás někdy bylo, nýbrž naopak je nutno velmi důkladně je studovat, vyhodnocovat a hlavně pak z nich vyvozovat závěry pro naše ozbrojené síly.

Poválečný vývoj politické a vojenské situace jasně ukazuje, že imperialisté připravují agresivní nespravedlivou válku proti zemím tábora míru. Přesto nebo právě proto se snaží oklamat své národy a vyvíjejí širokou lživou kampaň o agresivnosti zemí tábora socialismu. Z názorů různých buržoasních vojenských theoretiků možno předpokládat, že válečné operace v počátečním období války mohou být zahájeny buď vpádem do země a obsazením nepřátelského území nebo jen vzdušnou bloádou nepřítele. Vzhledem k obrovskému technickému pokroku lze počítat vzdušnou bloádou za hlavní formu příští války. Při vzdušné bloádě spoléhají na hromadné údery, jimiž chtějí v krátké době rozvrátit dopravu a vyřadit z provozu všechna odvětví národního hospodářství, vyvolat hlad ve městech a tím rozložit i nepřátelské armády.

Možnost masového použití zbraní hromadného ničení, prudký rozvoj a masové používání letectva, bezpilotních prostředků vzdušného napadení, po případech chemických a biologických zbraní umožňují západním imperialistům zahájit válku s překvapením na kterémkoli místě. Kromě toho soudobé pozemní armády mají možnost provést údery ve vysokých tempech do velké hloubky s využitím ničivých účinků zbraní hromadného ničení.

Podarí-li se agresorům utajit přípravy útočné války a zahájit ji s překvapením masovými údery všech soudobých prostředků hromadného ničení a ničit důležité objekty strategického a operačně taktického významu, ztíží tím včasné provedení vojenských protiopatření, mobilisaci armád i národního hospodářství a značně ochromí morálku a obranyschopnost napadené země. Při dovedném využití těchto úderů mohl by útočník proniknout pozemními silami hluboko na území napadeného státu, okupovat je a tak dovršit rozvrat napadené strany.

Proto je třeba v současné době věnovat zvýšenou pozornost průzkumu a technickým prostředkům, které průzkum zabezpečují. Veškerá opatření v tomto směru musí být dlouhodobě plánována a tak připravena, aby bylo možno rychle dodat vlastní straně veškeré zprávy o změnách dislokace, o pohybech vojsk a o jiných příznacích svědčících o přípravě války západními imperialisty.

Důležitost vyhodnocování těchto zpráv je možno vidět na příkladu zahájení války proti SSSR v červnu 1941, kdy příznaky zahájení německé agrese byly pokládány za nehodnověrné, a nebyla proto učiněna příslušná protiopatření.

V tomto směru nesmí být dbáno smluv, deklarací a jiných prohlášení, nýbrž je třeba se řídit konkrétními zprávami o přípravách k agresi a provést příslušná protiopatření.

Příznaky příprav agrese

Počáteční období války bude mít rozhodující význam pro vedení války jako celku zejména tehdy, podaří-li se jedné straně provést počáteční údery s překvapením a hromadně. I když soudobá technika umožňuje provést údery zbraněmi hromadného ničení ve velmi krátkých časových lhůtách, nelze údery zahájit bez předchozích příprav. Proto je třeba pečlivě sledovat všechny příznaky, z nichž by bylo možno soudit na přípravu agrese. Je pochopitelné, že se tyto příznaky budou měnit v souladu s rozvojem bojové techniky i vojenské teorie země, která chce válku zahájit. Tak na příklad, bude-li válečná operace prováděna podle D. O. Smita jenom vzdušnou blokadou, budou příznaky jiné než při zahajování války údery zbraněmi hromadného ničení, jejichž účinků využívají pozemní vojska ke vpádu a k obsazení území napadené strany.

Zvýšení početních stavů divisí agresivních bloků výstavbou zejména západoněmecké armády značně ztíží odhalení příprav agrese, neboť zvětšení počtu bojeschopných divisí v blízkosti napadeného státu zbaví útočníka nutnosti přesunovat na válčiště svazky z jiných zemí, přeskupovat síly nebo provádět byt i skrytou mobilisaci.

V soudobých podmínkách lze usuzovat na přípravy nenadálého napadení nepřítelem z doplňování svazků záložníky, zejména specialisty, z přidělování posilových prostředků svazkům a z opatření zvyšujících bojeschopnost vojsk. Dalším možným příznakem příprav agrese může být odjezd rodin amerických důstojníků ze západní Evropy, evakuace správních orgánů (na příklad ze západního sektoru Berlína), přípravy nebo zahájení evakuace civilního obyvatelstva z důležitých strategických prostorů a p. Rovněž je možno počítat s tím, že bude zvyšován počet lékařského personálu, nemocničních zařízení, že budou přesunovány výsadkové jednotky do blízkosti letišť, přepravovány zbraně hromadného ničení k nosičům, rozvíjeny základny pro navádění bezpilotních prostředků vzdušného napadení, provedena změna šifer a kódů, učiněna zvláštní opatření na civilních pojičkách a železnicích. Před zahájením války může být zvýšena aktivita ilegálních skupin a agentů, zvýšena snaha o provádění desinformace průzkumu, po případech zahájeny i záškodnické akce, zejména bojovými biologickými prostředky.

Nelze se domnívat, že budou předem prováděny větší dislokační změny pozemních vojsk nebo manévry letectvem, neboť imperialisté rozmisťují své základny tak, aby přímo z nich mohli zahájit počáteční údery. Teprve s provedením prvních úderů budou zahájeny přesuny pozemních vojsk s cílem proniknout na území napadené strany.

Lze soudit, že se v budoucnu počet příznaků napadení bude spíše zmenšovat, neboť agresivní imperialistické státy provádějí veškerá opatření k tomu, aby zvýšili bojeschopnost svých ozbrojených složek. Chtějí dosáhnout toho, aby jejich stále kádrové armády byly schopny kdykoli provést údery a zahájit válku na kterémkoli válčišti.

Tyto přípravy k agresi nebudou arci na první pohled jasně patrné a lehce odhalitelné, a proto je třeba, aby každý stát věnoval maximální úsilí organizaci nepřetržitému a promyšlenému průzkumu a tím zbavil agresory možnosti provést počáteční údery s překvapením.

Před samým zahájením nepřátelských úderů bude mít zvláštní důležitost radiolokační systém, který musí odhalit přibližování vzdušného nepřítele ještě na dalekých přístupech a umožnit vlastnímu letectvu včasný vzlet a zničení vzdušného útočníka ještě před provedením úderů.

Ráz bojové činnosti v počátečním období války

Podle názorů západních vojenských theoretiků bude počáteční období války vždy zahájeno masovými údery zbraní hromadného ničení a letectva, které v dalších dnech budou pokračovat a mohou trvat několik dní až týdnů. Těchto úderů zpravidla využijí pozemní vojska ke vpádu na území napadené strany a k jeho ovládnutí. Kromě toho je nutno počítat s tím, že útočník nemusí provádět vpád pozemními vojsky, nýbrž bude pokračovat v ničivých úderech na důležité politické, hospodářské i vojenské objekty s cílem rozvrátit veškerou činnost a donutit napadenou stranu ke kapitulaci.

Dále budou rozvedeny otázky počátečního období války s využitím pozemních vojsk. Přitom je nutno počítat s několika možnými způsoby bojové činnosti, závislými na stupni překvapení, bojeschopnosti a připravenosti stran, na morálním stavu armád, na výsledcích počátečních úderů a na jiných faktorech.

V počátečním období války může dojít k tomu, že se útočníkovi podařilo utajit veškeré přípravy, zahájit válku mohutnými údery zbraní hromadného ničení a letectva na nepřipraveného obránce, který má svá vojska v mírových posádkách a s napadením nepočítal. V tomto krajně nepříznivém případě bude napadená strana provádět protipatření postupně v těžké a složité situaci. Rozhodující úlohu bude mít bojeschopnost útvarů a svazků v stálých posádkách a schopnost jejich velitelů rychle vyvést vojska zpod úderu a plnit často i samostatné úkoly předvídané předem zpracovaným plánem. Útočník bude mít možnost rychle pronikat do hloubky území napadené strany, při čemž se bude setkávat jen s nesouvislými odpory útvarů nebo jednotek spěšně zaujímajících obranné čáry zpravidla v blízkosti stálých posádek. Iniciativa velitelů pohraničních jednotek, útvarů a svazků, hlavně pak úporný odpor až do sebeobětování, může zpomalit tempo útočníka, získat čas na provedení opatření v hloubce vlastního území k zastavení a pozdějšímu zničení útočníka. Pozemní boj bude záviset na bojeschopnosti stálých mírových jednotek a útvarů, neboť opatření k doplňování vojsk nebude možno v těchto krátkých lhůtách provést. Vojska obránce budou zpravidla do boje zasazována postupně tak, jak budou k dispozici v nejasné a rychle se měnící situaci. Vojska rozmístěná v hloubce území obránce budou zaujímat výhodnou obrannou terénní čáru, využívající času získaného jednak bojem pohraničních svazků a útvarů, jednak předsunutím silných úderných tankových skupení na důležité komunikační směry s cílem nedovolit rychlý postup nepřátelských úderných klínů do hloubky vlastního území. Zároveň s tankovými jednotkami bude nutno vysílat ženijní zatarasovací skupiny a dělostřelectvo k podpoře jejich boje. Tato obranná čára, na níž má být zastaven postup útočníka, musí být volena v takové hloubce, aby obránce měl dostatek času k zaujetí a organizaci obrany.

V této variantě bude mít rozhodující úlohu letectvo a bezpilotní prostředky vzdušného napadení. Letectvo napadené strany musí být pohotovo

vést boj již s prvními sledy nepřátelského letectva provádějícího počáteční úder. K tomu musí dát včas a jasně podklady radiolokační průzkum. Kromě toho letectvo a bezpilotní prostředky napadené strany musí být s to provést odvetný úder na nepřátelské základny zbraní hromadného ničení, na letiště a na přesunující se a bojující vojska nepřítele. Z tohoto úkolu vyplývá požadavek na vysokou bojovou pohotovost letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení. Bude proto účelné stanovit nosičům zbraní hromadného ničení př. . . některé důležité objekty, na které musí být schopny kdykoli provést odvetné údery. K zabezpečení tohoto úkolu je třeba předem provést důkladnou technickou přípravu. Tak na příklad lze již podle terénu a pravděpodobného hlavního úderu útočnicka předem stanovit objekty, jejichž zničením podstatně zpomalíme tempo útoku agresora. Tak podzemní výbuch atomové pumy provedený v horské soutěsce znemožní útočnickovi využít tohoto přechodu po několik dnů. Rovněž zamoření důležitých komunikačních objektů trvalými otravnými látkami pomůže napadené straně získat čas, který v dané situaci bude mít velký význam pro provedení dalších opatření.

V druhém případě může dojít k tomu, že strana, již hrozí napadení, odhalí některé příznaky příprav agrese. Přitom však o časovém a prostorovém vymezení nemá přesné údaje.

V této situaci může ohrožená strana provést řadu opatření zvyšujících obrannost země. Může skrytě doplnit vojska, vyvést je ze stálých posádek, skrytě zaujmout obranu státních hranic a provést řadu dalších opatření, jako aktivování zátarasů, vyvedení štábů na polní velitelská stanoviště, upřesnění úkolů vojskům pro případ napadení a p. Zároveň lze provést i rozsáhlé přípravy v civilním sektoru u výrobních a distribučních podniků, částečnou evakuaci obyvatelstva a aktivisaci civilní obrany. Ovšem nejasnost a často i protichůdnost zpráv o přípravách útočnicka může způsobit, že veškerá opatření k přechodu na válečný stav budou provedena buď předčasně nebo zcela zbytečně. Nelze vyloučit ani klamné akce nepřítele s cílem donutit ohroženou stranu převést hospodářství i armádu na válečný stav, vyčerpávat jeho ekonomický potenciál a získat přesné zprávy o rozmístění armád, o dislokaci průmyslu a o dalších opatřeních zvyšujících obrannost země. Proto správné vyhodnocování příznaků příprav agrese a provádění odpovídajících protiopatření je jednou z nejvážnějších otázek počátečního období války.

Zjistí-li napadená strana určité přípravy k provedení agrese a provede určitá protiopatření, narazí útočník na plánovitě připravený odpor vojsk, která budou zpravidla s to vést účinný boj od zahájení války, i když útočník bude mít výraznou převahu, zejména v letectvu a ve zbraních hromadného ničení. Pozemní vojska útočnicka na svém postupu narazí zpravidla na předem organisovanou a zaujatou obranu, a proto jejich počáteční úspěch bude méně výrazný. Přitom bude mít zvlášť důležitou úlohu dovednost obránce oklamat nepřítele a utajit před zahájením nepřátelských úderů přípravy a dislokační změny, aby útočník provedl počáteční údery zbraněmi hromadného ničení do prázdna. Pod ochranou vojsk zabezpečujících obranu státních hranic může napadená strana provést manévry doplněnými vojsky na ohrožené směry a provést další opatření v národním hospodářství. Přitom je nutno si uvědomit, že na celé území napadeného státu, zejména na jeho důležité vojenské a hospodářské objekty, budou prováděny

úderu zbraněmi hromadného ničení, jimiž mohou být způsobeny vážné ztráty a může být narušováno provádění veškerých protipatření. Na rozdíl od první varianty v tomto případě může letectvo napadené strany být vyvedeno včas zpod úderu a vést mnohem účinnější boj s letectvem nepřítele, neboť má výhodnější podmínky k provedení odvetných úderů na nepřátelská letiště a účinněji může chránit důležité objekty na státním území a rozvinování vlastních vojsk. Kromě toho úderu na komunikační uzly, základny atomových zbraní a vojska nepřítele může snižovat tempo útočníka, působit mu ztráty na lidech a materiálu a snižovat jeho morálku.

V třetí variantě může dojít k tomu, že ohrožená strana podle příznaků agrese provede doplnění svých vojsk, vyvede je zpod úderu a přesune do prostoru soustředění, zabezpečující státní hranice jen slabými silami. Se zahájením nepřátelských počátečních úderů spojených s přesuny vojsk útočníka zahájí přesun i vojska napadené strany s cílem buď přehradit ohrožené směry nebo zničit pozemní vojska útočníka ve střetném sražení. Přitom bude mít rozhodující úlohu dovedné použití zbraní hromadného ničení a letectva při úderech na odpalovací základny, na letiště a na pozemní vojska nepřítele, zejména na jeho bližší operační zálohy.

Napadená strana bude mít výhodu v tom, že bude moci volit výhodný a jí dobře známý terén pro střetnutí s útočníkem, který bude muset přivádět svá vojska na bojiště postupně, poněvadž mu mírová dislokace zpravidla nedovolí vyjít na území obránce s celými svazy a počáteční úderu bude zahajovat buď divisemi nebo armádními sbory. Nevýhodou této varianty pro obránce je nutnost provádět přesuny na čáru střetnutí v době, kdy útočník bude mít vzdušnou nadvládu a předcházejícími úderu na komunikační uzly ztíží plánovaný manévr. Úspěch ve sražení může být zmařen též ucpáním přesunových komunikací uprchlíky. Bude proto nutno provést řadu opatření k zabezpečení přesunů vojsk a evakuace civilního obyvatelstva.

Úspěchu ve střetném sražení je nutno ihned využít k rychlému přechodu do protiútoků nebo při nedostatku sil k přechodu do obrany na výhodné čáře s cílem rozdrtit další síly útočníka a zabezpečit soustředění hlavních sil k přechodu do útočné činnosti.

Ve všech uvedených případech musí letectvo a bezpilotní prostředky vzdušného napadení provést odvetné úderu na nejdůležitější objekty útočníka. Odvetný úder nutno připravit a provést ve velmi krátké časové lhůtě, ihned po prvních úderech agresora. Přitom za cíl odvetného úderu budou voleny zbraně hromadného ničení, letištní základny a na místě ne posledním i pozemní vojska, avšak nebude účelné třístit počáteční odvetný úder současným napadením průmyslových a hospodářských objektů na nepřátelském území.

Při dobře organizovaném průzkumu se může podařit straně, již hrozí napadení, odhalit včas přípravy útočníka a provést předstihující úder. O včasném provedení předstihujícího úderu budou často rozhodovat velmi krátké lhůty, často i hodiny. Podaří-li se získat jen několik hodin předstihu, bude to velký úspěch a někdy i základ vítězství v počátečním období války.

Předstihující úder bude prováděn hlavně letectvem a bezpilotními prostředky vzdušného napadení na odpalovací základny a stanoviště zbraní hromadného ničení, na letiště a na stálé posádky vojsk, zejména tankových, kterých zpravidla bude používáno k vedení počátečního úderu.

Je žádoucí, aby s předstihujícím úderem letectva a bezpilotních prostředků vzdušného napadení byl současně proveden silný úder pozemními vojsky s cílem proniknout na území nepřítele a ve střetném sražení rozdrtit pozemní vojska útočníka a ovládnout důležité objekty operačního významu.

Předstihujícím úderem je možno buď ztížit provedení plánovaných úderů útočníka nebo podstatně zeslabit jejich údernou sílu a někdy i zmařit zámysl napadení.

V každém případě musí být snahou ohrožené strany včas odhalit přípravu agrese a převzít iniciativu do svých rukou.

Vyvedení a rozvinutí vojsk

Základním předpokladem úspěchu v počátečním období války je rychle a včas převést celý stát ze stavu mírového na válečný a rychle dosáhnout plné bojové pohotovosti ozbrojenými silami, aby jimi bylo možno provést okamžitě účinná protipatření. Zvlášť důležité v tomto období je zabránit nepříteli provést počáteční úder a vyvést hlavní síly armády napadené země zpod úderu dříve, než útočník je může účinně zasáhnout úderem zbraní hromadného ničení.

Vyvést vojska z mírových posádek do míst, která nepřítel včas nemohl zjistit před provedením úderů, je důležité a nutné proto, že současnými bojovými prostředky lze podstatně v krátké době v stálých posádkách zničit většinu ozbrojených sil napadené země a rozrušením hospodářského a komunikačního systému a podlomením morálního ducha zabránit provedení obranných opatření.

K úspěšnému vyvedení vojsk zpod úderu je třeba především získat zprávy o pravděpodobném napadení agresorem, poněvadž rozhodujícím činitelem v tomto manévru je správně zvolená doba k jeho provedení. Je pochopitelné, že nelze předčasně vyvést letectvo zpod úderu do prostoru záložních letišť jen na základě některých příznaků o připravované agresi, poněvadž potom má útočník dost času k upřesnění nových prostorů a může provést účinné údery do těchto míst.

S vyvedením vojsk zpod úderu přímo souvisí provedení protiatomového manévru vojsky, jenž má značný význam nejen v počátečním období, ale i v dalším průběhu války. Tento manévru provádějí jednotky a útvary s cílem rychlým přeskupením do nového prostoru zabránit nepříteli provést úder na tato vojska. Provedení tohoto manévru je podmíněno dobře organizovaným průzkumem a dovednými maskovacími opatřeními. Celý protiatomový manévru musí být dobře promyšlen a naplánován, řízen krátkými signály a musí odpovídat celkovému zámyslu starších náčelníků.

Při plánování tohoto manévru nebude nutno zpracovávat nějaký další plán, nýbrž bude možné zahrnout jej buď do některého z plánů operačního zabezpečení (nejlépe plán ochrany proti zbraním hromadného ničení) nebo jej lze vyjádřit v grafickém rozhodnutí velitele, kde se vyznačí, která jednotka nebo útvar odkud a kam na určitý signál odejde.

K úspěšnému zahájení operací v počátečním období války je třeba včas provést veškerá mobilizační opatření, aby byly rychle postaveny další ozbrojené síly.

Bude proto třeba, aby způsoby mobilisace vojsk odpovídaly soudobým zásadám vedení operací a možnému použití zbraní hromadného ničení na počátku války. Ráz činnosti počátečního období války vyžaduje, aby mobilizační opatření byla prováděna v krátkých lhůtách, aby co nejrychleji bylo dosaženo bojeschopnosti nově postavených svazků.

Mobilizační opatření je nutno připravit tak, aby odpovídala možným nenadálým úderům na počátku války a dala se provést během několika hodin. Je třeba, aby záložníci byli povoláváni na krátkou výzvu nebo signál davaný různými způsoby vzhledem k možnému narušení komunikačních prostředků a pojiček a aby se rychle dostavili bez ohledu na dopravní potíže do určených míst odpovídajících plánovaným úkolům.

Z rázu činnosti vojsk v počátečním období války vyplývá, že je účelné mít již v míru vojska na takových počtech osob a materiálu, aby mohla vést boj podle všech zásad, které jsou předvídány v počátečním období války. Jedině tak budou spolehlivě zabezpečeny státní hranice před úderem agresora a přechod celé země do válečného stavu.

V závislosti na zvlátnostech počátečního období války, které je charakterisováno nenadálostí, překvapením, masovým použitím zbraní hromadného ničení a prováděním průzkumu všech druhů, nabývá zvláštní důležitosti organizace maskování. Důležitost maskování vyplývá z velkých možností soudobých technických průzkumných prostředků, kdy obě strany mohou ještě před provedením počátečních úderů s využitím letecké fotografie, radiolokačního systému, televise, agenturního průzkumu a jiných prostředků zjišťovat a ověřovat si důležité cíle a objekty.

Cílem maskování v počátečním období je utajeně a skrytě rozmisťovat vojska, utajit zámysl operace a klamat nepřítele.

K maskování mohou obě strany používat takových prostředků, které sice stejně jako průzkumné prostředky nemohou přímo působit svým ničivým účinkem na nepřítele, ale přímo chrání vlastní vojska před ničivými zásahy. Oklamáním druhé strany můžeme dosáhnout toho, že údery mohou být provedeny do prostorů méně důležitých, čímž bude snížen účinek úderů zbraněmi hromadného ničení.

Při organizaci maskovacích opatření je nutno vycházet ze zámyslu staršího náčelníka a tomuto zámyslu podříditi veškerá maskovací opatření.

V počátečním období války budou kladeny vysoké požadavky na velení, které bude podstatně ztíženo provedenými údery zbraní hromadného ničení. Nutno počítat s tím, že pojítka budou zčásti zničena a poškozena a jejich používání bude mařeno rušením nepřítele. Mnozí velitelé a náčelníci budou často nuceni řídit podřízená vojska samostatně v duchu zámyslu staršího náčelníka. Všichni velitelé a náčelníci musí mít proto jednotné názírání na základní otázky vojenského umění, spočívající na správném a hlubokém chápání možností nepřítele a na znalosti soudobé vojenské techniky. Proto bude třeba již v míru předvídat možný vývoj situace a vytvořit pro velitele, zejména leteckých a pohraničních svazků i útvarů, takové předpoklady, aby mohli plnit svůj úkol v každé situaci podle celkových potřeb armády. Zvláštní těžkosti pro velení může vyvolat, jak ukazují zkušenosti z druhé světové války ve Francii, neplánovitá a často zmatená evakuace civilního obyvatelstva z měst a z pohraničních oblastí. Ničivé účinky zbraní hromadného ničení mohou mít neblahý vliv na morálku vojsk, čímž se velení ještě více ztíží.

Přesto nelze dopustit trvalou ztrátu velení a spojení a bude nutno předem připravit různorodá pojítka a rozmístit je tak, aby bylo možno dosáhnout spojení několika pojítka, jež nelze vyřadit jediným úderem. Při ztrátě spojení budou plnit důležitou úlohu styční důstojníci. Nutno je vybavit rychlými dopravními prostředky, nejlépe vrtulníky, neboť pozemní komunikační síť bude značně rozrušena.

Počáteční období války bude tedy klást na velitele a jejich štáby veliké nároky, a proto bude třeba zabezpečit štáby soudobými technickými možnostmi. V štábní práci nutno plně využívat automatiky a telemechaniky, a tak osvobodit člověka od nutnosti provádět množství obsahově jednoduchých, avšak pracných a zdoluhavých úkonů. Tím získat čas pro hodnocení složitých situací, pro plné využití techniky a pro včasné vydání promyšlených rozkazů a jejich ověřování.

Závěr

Z rozmístění vojenských základen a z výstavby ozbrojených sil imperialistických států, umožňujících provést soustředěný úder všemi druhy zbraní na území socialistických zemí v počátečním období války, vyplývá nutnost být stále v plné pohotovosti provést odvetné údery k zničení těchto ohnisek budoucí války. Západní politikové a vojenští představitelé by si měli uvědomit, že na jejich úder bude následovat mohutný odvetný úder, jímž jsou zranitelnější, vzhledem k husté osídleným průmyslovým centrům Západu. Socialistický tábor má dost sil a prostředků k tomu, aby silou přivedl k rozumu imperialistické agresory, kteří se marně snaží otočit kolo dějin nazpět ke kapitalismu.